

Warszawa, 23-03-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7220.18.2025.EG

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Gliwicach**

Wydział I

via ePUAP

Skarżący:

[REDACTED]

zastępowany przez:

[REDACTED]

Organ – strona przeciwna:

Poczta Polska S.A.

Dyrektor Biura

Centrum Obsługi Finansowej

Pl. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 7
40-940 Katowice

Rzecznik Praw Obywatelskich

REGON: 012093073

adres do doręczeń: /RPO/SkrytkaESP

sygn. akt I SA/GI 1514/25

Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Na podstawie art. 8 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 143 ze zm., dalej: „p.p.s.a.”)

w zw. z art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.), niniejszym **zgłaszam udział** w postępowaniu toczącym się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym (dalej: „WSA”) w Gliwicach w sprawie ze skargi [REDAKTION] (dalej: „Skarżący”) na postanowienie Dyrektora Biura Centrum Obsługi Finansowej Poczty Polskiej S.A. (dalej: „Poczta Polska”) z dnia 22 października 2025 r. [REDAKTION] [REDAKTION] utrzymujące w mocy postanowienie Poczty Polskiej z dnia 22 sierpnia 2025 r. [REDAKTION] o oddaleniu zarzutu nieistnienia obowiązku objętego tytułem wykonawczym z dnia 30 kwietnia 2025 r. [REDAKTION] co do opłaty abonamentowej w wysokości 1461,00 zł z odsetkami za okres od stycznia 2020 r. do października 2024 r. i jednocześnie na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) p.p.s.a. w zw. z art. 135 p.p.s.a. **wnoszę o** uchylenie w całości zarówno zaskarżonego postanowienia Poczty Polskiej z dnia 22 października 2025 r., a także poprzedzającego je postanowienia Poczty Polskiej z dnia 22 sierpnia 2025 r.

Uzasadnienie

1. Stan faktyczny

W upomnieniu z dnia 30 października 2024 r. [REDAKTION] Poczta Polska wezwała Skarżącego do zapłaty zaległych opłat abonamentowych z odsetkami w wysokości 2252,82 zł za okres od stycznia 2019 r. do października 2024 r.

Pismem z dnia 6 listopada 2024 r. pełnomocnik Skarżącego wniósł o umorzenie postępowania wskazując, że doszło do wyrejestrowania odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w piśmie z dnia 12 grudnia 2016 r. skierowanym do Poczty Polskiej, którego kopię wraz z potwierdzeniem nadania listem poleconym przedstawiono w załączniku.

Następnie w dniu 30 kwietnia 2025 r. Poczta Polska wystawiła tytuł wykonawczy [REDAKTION] obejmujący nieuiszczone opłaty abonamentowe za okres od stycznia 2020 r. do października 2024 r. W toku postępowania prowadzonego na podstawie ww. tytułu wykonawczego doszło do zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych Skarżącego oraz wyegzekwowania całości należności wraz z kosztami egzekucyjnymi.

W piśmie z dnia 15 maja 2025 r. złożono zarzut w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego, w którym wskazano, że obowiązek objęty tytułem wykonawczym nie istnieje. Skarżący powołał się na pismo z dnia 12 grudnia 2016 r., na podstawie którego w jego ocenie doszło do skutecznego wyrejestrowania odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych.

Postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2025 r. [REDAKTURA] Poczta Polska oddaliła zarzut w sprawie nieistnienia obowiązku, stwierdzając, że Skarżący nadal pozostaje użytkownikiem zobowiązanym do wnoszenia opłat abonamentowych. W uzasadnieniu wskazano, że fakt skierowania pisma z dnia 12 grudnia 2016 r. z wnioskiem o wykreślenie z ewidencji i wyrejestrowanie odbiorników nie może stanowić o dopełnieniu przez Skarżącego formalności związanych z wyrejestrowaniem. Poczta Polska wskazała, że w przypadku zagubienia, zniszczenia dowodu zarejestrowania odbiornika, zaprzestania używania odbiornika, użytkownik niezwłocznie powiadamia operatora wyznaczonego poprzez złożenie w placówce pocztowej podpisu na formularzu „Zgłoszenie rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych albo zmiany danych” wraz z podaniem indywidualnego numeru identyfikacyjnego użytkownika lub dokonuje wyrejestrowania z wykorzystaniem strony internetowej operatora wyznaczonego (www.poczta-polska.pl).

Po rozpatrzeniu zażalenia wniesionego przez Skarżącego, Poczta Polska w postanowieniu z dnia 22 października 2025 r. [REDAKTURA] postanowiła utrzymać w mocy postanowienie o oddaleniu zarzutu w sprawie nieistnienia obowiązku co do opłat abonamentowych. Jednocześnie stwierdziła, że nie posiada dokumentu potwierdzającego dokonanie przez Skarżącego formalności wyrejestrowania odbiorników w placówce operatora wyznaczonego lub za pośrednictwem strony internetowej Poczty Polskiej.

Na ww. postanowienie została wniesiona skarga do WSA w Gliwicach, w której wniesiono o uchylenie wydanych przez Poczta Polską postanowień w sprawie Skarżącego. Jednocześnie w skardze wskazano, że przepisy Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1676, dalej: „Rozporządzenie w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych” lub „Rozporządzenie”) wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1585 ze zm., dalej: „u.o.p.a.”), które dotyczy

wyłącznie rejestracji odbiorników, a nie ich wyrejestrowania. Zdaniem Skarżącego, wyłączenie możliwości pisemnego wyrejestrowania odbiorników stanowi naruszenie praw obywatelskich, w szczególności w odniesieniu do osób niemobilnych, które nie mogą przybyć do placówki operatora oraz tych, które nie dysponują dostępem do Internetu.

W odpowiedzi na skargę Poczta Polska wniosła o jej oddalenie w całości wskazując, że aby skutecznie wyrejestrować odbiornik radiofoniczny / telewizyjny należy uczynić to w określonej przepisami formie. Zdaniem wierzyciela zgromadzony materiał dowodowy świadczy o dokonanej przez Skarżącego rejestracji odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego, co w konsekwencji niedopełnienia formalności wyrejestrowania stanowi ustawowy obowiązek uiszczania opłat abonamentowych oraz podstawę do wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego.

2. Uzasadnienie prawne

Po analizie przedmiotowej sprawy, Rzecznik Praw Obywatelskich postanowił przystąpić do niniejszego postępowania w oparciu o art. 8 § 1 p.p.s.a., z uwagi na to, w jego ocenie zaskarżone postanowienie Poczty Polskiej oraz poprzedzające je postanowienie wierzyciela o oddaleniu zarzutu nieistnienia obowiązku co do opłat abonamentowych są błędne, a ich skutki negatywnie oddziałują na sferę praw obywatelskich.

W okolicznościach niniejszej sprawy istota sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy oświadczenie Skarżącego wyartykułowane w piśmie z dnia 12 grudnia 2016 r. skierowanym do Poczty Polskiej (wysłanym listem poleconym), w którym wprost wskazano, że Skarżący „(...) wnosi o wykreślenie z Waszej ewidencji, a co za tym idzie wyrejestrowanie odbiorników przypisanych mojej osobie (...)” może być pominięte przy ocenie, czy doszło do skutecznego wyrejestrowania odbiornika radiofonicznego oraz telewizyjnego.

W pierwszej kolejności, wskazując na ramy prawne, przypomnieć należy, że w myśl art. 5 ust. 1 u.o.p.a. odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w placówkach pocztowych operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 366 ze zm.). Co istotne, stosownie do treści ust. 5 i 6 przywołanego przepisu, osoba fizyczna lub podmiot posiadający zarejestrowany odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny może dokonać zgłoszenia

zaprzestania używania tych urządzeń. Operator wyznaczony dokonuje wówczas wyrejestrowania odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych. Po wyrejestrowaniu odbiornika usunięcie danych osobowych następuje po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano wyrejestrowania odbiornika, pod warunkiem że osoby te nie są zadłużone w uiszczaniu opłat abonamentowych oraz nie toczą się przeciwko nim postępowania w sprawie zaległości w uiszczaniu opłat abonamentowych albo postępowania egzekucyjne.

Kolejny przepis, tj. art. 6 u.o.p.a., odnosi się do poboru opłat abonamentowych. W ust. 1-3 tego przepisu uregulowano podmiot pobierający te opłaty, tj. operatora wyznaczonego, a także wskazano na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego, na który przekazywane są wpływy z pobranych opłat abonamentowych oraz odsetek za zwłokę. **Co istotne, w ust. 4 tego przepisu odnoszącego się do problematyki poboru opłat abonamentowych, ustawodawca wskazał, że minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, uwzględniając dostępność placówek pocztowych operatora wyznaczonego oraz jego organizację.**

Na podstawie ww. delegacji ustawowej doszło do wydania Rozporządzenia w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

W § 1 przywołanego aktu wykonawczego wskazano, że **rozporządzenie określa warunki i tryb rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.**

Natomiast w § 11 Rozporządzenia wskazano, że o zmianie danych zawartych w zgłoszeniu, o zgubieniu lub zniszczeniu dowodu zarejestrowania odbiorników oraz **o zaprzestaniu używania odbiorników** użytkownik niezwłocznie powiadamia operatora wyznaczonego przez:

1) złożenie, w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, zgłoszenia wypełnionego w części dotyczącej zmiany danych, wraz z podaniem indywidualnego numeru identyfikacyjnego użytkownika;

2) przesłanie przesyłką listową, z wykorzystaniem strony internetowej operatora wyznaczonego do wypełnienia zgłoszenia.

W przypadku określonym w § 11 pkt 1 Rozporządzenia przepisy przewidują następującą procedurę. Upoważniony pracownik operatora wyznaczonego

potwierdza przyjęcie zgłoszenia datownikiem i swoim podpisem oraz wpisuje datę i godzinę złożenia zgłoszenia. Operator wyznaczony zwraca użytkownikowi opatrzony potwierdzeniem przyjęcia oryginał złożonego zgłoszenia, zachowując sobie jego kopię. Opatrzony potwierdzeniem przyjęcia oryginał złożonego zgłoszenia, stanowi potwierdzenie złożenia zgłoszenia. Przyjmując zgłoszenie, operator wyznaczony wydaje użytkownikowi zawiadomienie o zatwierdzeniu przeprowadzonej zmiany danych.

Natomiast w sytuacji z § 11 pkt 2 Rozporządzenia, operator wyznaczony umożliwia użytkownikowi powiadomienie o zmianie danych zawartych w zgłoszeniu, o zgubieniu lub zniszczeniu dowodu zarejestrowania odbiorników oraz o zaprzestaniu używania odbiorników, za pośrednictwem strony internetowej, przez udostępnienie elektronicznego formularza do wypełnienia tymi danymi i informacjami. W tym przypadku użytkownik wypełnia, za pośrednictwem strony internetowej operatora wyznaczonego, elektroniczny formularz, podając dane niezbędne do sporządzenia zgłoszenia przez operatora po ich zmianie. Następnie operator wyznaczony potwierdza otrzymanie powiadomienia o zmianie danych, przesyłając niezwłocznie, na wskazany przez użytkownika adres poczty elektronicznej, informację o otrzymaniu powiadomienia. W terminie 4 dni roboczych od daty wypełnienia elektronicznego formularza, operator wyznaczony wysyła przesyłką listową niebędącą rejestrowaną na wskazany przez użytkownika adres do korespondencji sporządzone zgłoszenie, w celu złożenia podpisu, wraz z kopertą zwrotną. W terminie 14 dni od dnia otrzymania zgłoszenia użytkownik odsyła nadawcy podpisane zgłoszenie. W przypadku niedokonania przez użytkownika czynności, zmiana danych nie zostaje zatwierdzona. W terminie 7 dni od dnia otrzymania podpisanego wniosku operator wyznaczony przesyła użytkownikowi zawiadomienie o zatwierdzeniu przeprowadzonej zmiany danych przesyłką listową niebędącą rejestrowaną.

W przypadku nieotrzymania: 1) zgłoszenia w terminie 9 dni od daty podania, za pośrednictwem strony internetowej operatora wyznaczonego, danych niezbędnych do sporządzenia zgłoszenia lub 2) zawiadomienia o zatwierdzeniu przeprowadzonej aktualizacji danych, w terminie 14 dni od dnia odesłania operatorowi wyznaczonemu podpisanego zgłoszenia – użytkownik niezwłocznie zawiadamia, listownie lub na adres poczty elektronicznej wskazanej na stronie internetowej, operatora wyznaczonego.

Ponadto przepisy wskazują, że dowodem zmiany danych jest zawiadomienie o zatwierdzeniu przeprowadzonej zmiany danych. Natomiast datą zgłoszenia zmiany danych:

1) w przypadku, o którym mowa w § 11 pkt 1 Rozporządzenia, jest dzień wydania zawiadomienia o zatwierdzeniu zmiany danych w placówce pocztowej operatora wyznaczonego;

2) w przypadku, o którym mowa w § 11 pkt 2 Rozporządzenia, jest dzień podania, za pośrednictwem strony internetowej operatora wyznaczonego, danych niezbędnych do wypełnienia wniosku, z zastrzeżeniem dopełnienia obowiązków.

Na tym tle może pojawić się **pytanie o to, czy przepisy powołanego Rozporządzenia w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w zakresie, w jakim dotyczą wyrejestrowania odbiorników wykraczają poza treść upoważnienia ustawowego, jaką ustawodawca zawarł w art. 6 ust. 4 u.o.p.a. wprost wskazując, że odnosi się ono do wydania aktu wykonawczego w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.**

Przypomnieć należy, że w świetle art. 92. ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm., dalej: „Konstytucja”), rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania.

Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Z powyższego wynika, że upoważnienie powinno mieć charakter szczegółowy pod względem podmiotowym (określać organ właściwy do wydania rozporządzenia), przedmiotowym (określać zakres spraw przekazanych do uregulowania) oraz treściowym (określać wytyczne dotyczące treści aktu).

Trybunał Konstytucyjny w swym dotychczasowym orzecznictwie wielokrotnie wypowiadał się na temat wykładni art. 92 ust. 1 Konstytucji. Przepis ten określa zarówno warunki, jakie winno spełniać rozporządzenie jako akt wykonawczy, jak i formułuje wymagania stawiane upoważnieniu ustawowemu. Zdaniem Trybunału konstrukcja rozporządzenia jako aktu wykonawczego do ustawy jest zdeterminowana trzema podstawowymi warunkami.

Po pierwsze, może być ono wydane tylko na podstawie wyraźnego, a nie opartego na domniemaniu lub wykładni celowościowej, szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie. Po drugie, musi być wydane w granicach upoważnienia ustawy i w celu jej wykonania. Po trzecie, nie może być sprzeczne z Konstytucją ani z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa o randze nie niższej niż ustawa.

Naruszenie choćby jednego z tych warunków skutkuje niezgodnością rozporządzenia z hierarchicznie wyższym aktem normatywnym, a w każdym wypadku z Konstytucją – por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 maja 2010 r. (sygn. U 4/09), z dnia 30 lipca 2013 r. (sygn. U 5/12), z dnia 22 maja 2014 r. (sygn. U 10/13).

Trybunał podkreślał, że brak stanowiska ustawodawcy w jakiejś sprawie, przejawiający się w braku lub nieprecyzyjności upoważnienia, musi być interpretowany jako nieudzielenie w danym zakresie kompetencji normodawczej. Upoważnienie nie może opierać się na domniemaniu objęcia swym zakresem materii w nim niewymienionych – por. wyrok z dnia 28 maja 1986 r. (sygn. U 1/86).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że w art. 6 ust. 4 u.o.p.a. mowa jest wyłącznie o określeniu w drodze aktu wykonawczego warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Zakres delegacji został zatem sformułowany wąsko, ograniczając się do etapu rejestracji. Nie ma w tym upoważnieniu mowy o wyrejestrowaniu odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych, tudzież o zaprzestaniu ich używania. Czynność wyrejestrowania odbiornika nie może być uznana za element procedury rejestracyjnej. W ocenie Rzecznika jest to czynność o odmiennym skutku prawnym niż sama rejestracja.

Reasumując, skoro upoważnienie ustawowe odnosi się wyłącznie do uregulowania rejestracji odbiorników, a w treści Rozporządzenia uregulowano - w sposób niejednoznaczny - także procedurę wyrejestrowania, to istnieją podstawy do stwierdzenia, że możemy mieć do czynienia z wykroczeniem poza zakres delegacji ustawowej.

Stanowisko takie prezentowane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych. W jednym z orzeczeń Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: „NSA”) stwierdził, iż „(...) nie można tracić z pola widzenia, że opłaty abonamentowe zaliczane są do danin publicznych. Dlatego też zasadne jest zwrócenie uwagi na praktykę ustawodawcy podatkowego dotyczącą regulowania upoważnień ustawowych do określania przez właściwego ministra wszelkiego rodzaju deklaracji, w tym zeznań podatkowych, informacji oraz zgłoszeń. Otóż analiza przepisów prawa podatkowego prowadzi do wniosku, że ustawodawca podatkowy w sposób szczegółowy kształtuje upoważnienia ustawowe, w tym również do określania wzorów określonych deklaracji. Na pytanie, czy w zakresie opłaty abonamentowej funkcjonują te same standardy, co w przypadku prawa podatkowego odpowiedź może być tylko pozytywna. Uzasadnienie tej odpowiedzi wynika natomiast z postanowień art. 92 ust. 1 Konstytucji (...). Co warte podkreślenia,

w przytoczonym orzeczeniu NSA wprost wskazał, że Rozporządzenie w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych „(...) w zakresie dotyczącym problematyki wyrejestrowania odbiorników oraz określenia wzorów zawiadomień narusza postanowienia art. 6 ust. 4 ustawy o opłatach abonamentowych oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji” – por. wyrok z dnia 28 sierpnia 2024 r. (sygn. akt I GSK 1107/23).

Niezależnie od powyższego należałoby odpowiedzieć na **pytanie, czy zasadne jest uznanie, że przesłanie przez obywatela przesyłką listowną pisma, w którym jasno komunikuje, że chce dokonać wyrejestrowania odbiorników, nie wywołuje żadnych skutków prawnych.** Innymi słowy, czy na podstawie § 11 Rozporządzenia za dopuszczalne należy uznać dokonanie przez obywatela zawiadomienia o zaprzestaniu używania odbiorników w formie przesyłki listownej (obok procedury osobistego stawiennictwa w celu złożenia zgłoszenia oraz procedury z wykorzystaniem strony internetowej operatora).

W ocenie Rzecznika, w związku z przedstawionymi wątpliwościami natury konstytucyjnej, § 11 pkt 2 Rozporządzenia powinien być interpretowany na korzyść obywateli i bez nadmiernego formalizmu. Ustawodawca powinien zapewnić różne możliwości dokonania zgłoszenia wyrejestrowania odbiornika, w szczególności mając na uwadze, że nie każdy obywatel może osobiście stawić się w placówce operatora oraz nie każdy ma możliwość dostępu i obsługi Internetu. **Skoro przepisy budzą uzasadnione zastrzeżenia konstytucyjne, a ponadto nie przewidują procedury, w której Poczta Polska otrzymuje od obywatela zawiadomienie, wskazujące na wolę wyrejestrowania odbiornika w innej formie niż formularzowa, to obywatel nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji takiego stanu.**

W tym miejscu podkreślić należy, że Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wypowiadał się o konieczności stosowania zasad wynikających z art. 2 Konstytucji, tj. zasady poprawnej legislacji. W ocenie Trybunału, ustawodawca nie może poprzez niejasne formułowanie treści przepisów pozostawiać organom mającym je stosować nadmiernej swobody ustalania ich zakresu podmiotowego i przedmiotowego, a obywatelom stwarzać niepewność co do ciężących na nich obowiązków. Trybunał stoi na stanowisku, że każdy przepis powinien być też na tyle precyzyjny, aby zapewnione były jego jednolita wykładnia i jednolite stosowanie – por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia: 30 października 2001 r. (sygn. akt K 33/00), 9 października 2007 r. (sygn. akt SK 70/06), 3 grudnia 2013 r. (sygn. akt P 40/12), 29 lipca 2014 r. (sygn. akt P 49/13).

Ponadto wskazać należy na konstytucyjną zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Trybunał wielokrotnie podkreślał, że zasada ta ma na celu ochronę relacji pomiędzy państwem, a jego obywatelami. Istotę tej zasady wyraża się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, by nie stawało się ono swoistą „pułapką” dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny – por. wyrok z dnia 15 lutego 2005 r. (sygn. akt K 48/04).

Podobnie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 25 kwietnia 2001 r. (sygn. akt K 13/01), w którym stwierdził, że *„(...) zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa opiera się na pewności prawa, tj. takim zespole cech przysługujących prawu, które zapewnią jednostce bezpieczeństwo, umożliwią nie tylko decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, ale także oczekiwanie, że prawodawca nie zmieni ich w sposób arbitralny. Bezpieczeństwo prawne jednostki polega więc na możliwości przewidywania działań organów oraz prognozowaniu działań własnych. W ten sposób urzeczywistniana jest wolność jednostki, która według swoich preferencji układa swoje sprawy i przyjmuje odpowiedzialność za swoje decyzje, a także jej godność, poprzez szacunek porządku prawnego dla jednostki, jako autonomicznej, racjonalnej istoty (...). Wartości te, przy zmianie prawa, prawodawca narusza wtedy, gdy jego rozstrzygnięcie jest dla jednostki zaskoczeniem, bo w danych okolicznościach nie mogła go przewidzieć (...)*”.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich w analizowanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której Skarżący wpadł „w pułpkę” – po pierwsze – związaną z tym, że miał prawo oczekiwać, iż upoważnienie ustawowe zawarte w art. 6 ust. 4 u.o.p.a. odnosi się wyłącznie do kwestii związanych z warunkami i trybem rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, a po drugie, że złożenie pisma przesyłką listowną w sprawie wyrejestrowania odbiornika doprowadzi do zainicjowania procedury, która zakończy się skutecznym wyrejestrowaniem. Rzecznik nie może zaakceptować stanu, w którym wyłącznie obywatel obciążany jest negatywnymi konsekwencjami błędów ustawodawcy.

Dodać również należy, że w analizowanej sprawie Poczta Polska wyraziła stanowisko, zgodnie z którym kopia pisma Skarżącego z dnia 12 grudnia 2016 r. wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej nie stanowi podstawy do uznania

roszczeń, gdyż nie świadczy o dopełnieniu wymaganych przepisami formalności wyrejestrowania odbiorników, a brak dowodów pociąga za sobą negatywne skutki. Jednocześnie Poczta Polska powołała się na swoje nieudokumentowane archiwalne zapisy w systemie, o tym, że do Skarżącego kierowała pisma informacyjne w 2017 r. w nawiązaniu do korespondencji z dnia 12 grudnia 2016 r., nie przedstawiając dowodów w tym zakresie. Wierzyciel ograniczył się do stwierdzenia, że „(...) zgodnie z instrukcją kancelaryjną Poczty Polskiej oraz Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt oraz ustawą o archiwach państwowych powyższa korespondencja została przekazana do zniszczenia zgodnie z pięcioletnim okresem przedawnienia (...)” – por. str. 5 postanowienia Poczty Polskiej z dnia 22 sierpnia 2025 r.

W tym kontekście podkreślić należy, że WSA w Szczecinie w prawomocnym wyroku z dnia 13 grudnia 2017 r. (sygn. akt I SA/Sz 914/17) zwrócił uwagę na okoliczność niesymetrycznego rozłożenia obowiązków dowodowych pomiędzy organem wyspecjalizowanym, jakim jest Poczta Polska a obywatelem. W ocenie sądu, skoro wierzyciel nie ma obowiązku przedstawiać dowodu nadania do abonenta zawiadomienia o nadaniu numeru identyfikacyjnego, to przyjęcie, że abonent jest obowiązany legitymować się w każdym czasie dowodem nadania oświadczenia o wyrejestrowaniu odbiorników jawi się jako naruszenie zasady równości stron, zwłaszcza, że po jednej stronie występuje organ i właśnie ten podmiot miałby być uprzywilejowany. Co istotne w stanie faktycznym ww. sprawy strona wskazywała, że wysłała zgłoszenie wyrejestrowania odbiornika listem poleconym.

Tym samym, **stanowisko prezentowane przez Poczta Polską prowadzi do nieuzasadnionego przerzucenia ciężaru dowodowego wyłącznie na obywatela, nawet w sytuacji bezsprzecznego wykazania podjęcia czynności zmierzających do wyrejestrowania odbiornika.** W tym miejscu należy także wskazać, że w okolicznościach omawianej sprawy Poczta Polska wystosowała zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego na błędny adres Skarżącego, [REDAKTURA] zamiast [REDAKTURA]. Niemniej jednak uznała tę okoliczność za niezamierzony błąd pisarski, niemający istotnego znaczenia dla sprawy – por. str. 3 postanowienia Poczty Polskiej z dnia 22 października 2025 r. Takie stanowisko jest nie do zaakceptowania przez organ stojący na straży konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich, ponieważ prowadzi do naruszenia zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zakotwiczonej w art. 2 Konstytucji.

Podsumowując, w rozpoznawanej sprawie doszło do naruszenia szeregu przepisów, tj. § 11 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w zw. z art. 5 ust. 5 u.o.a.b., art. 6 ust. 4 u.o.a.b. oraz w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji, poprzez zastosowanie zawężającej wykładni ww. przepisów polegającej na przyjęciu, że czynność wyrejestrowania odbiornika radiofonicznego oraz telewizyjnego może nastąpić wyłącznie osobiście lub z wykorzystaniem strony internetowej i w konsekwencji oparcie rozstrzygnięcia na przepisach, wobec których istnieją wątpliwości co do przekroczenia zakresu delegacji ustawowej. W ocenie Rzecznika doszło także do naruszenia art. 7 k.p.a. oraz art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 18 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 132 ze zm.) poprzez brak dostatecznego wyjaśnienia okoliczności związanych z podjęciem przez Skarżącego czynności zmierzających do wyrejestrowania odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego na podstawie pisma z dnia 12 grudnia 2016 r. W konsekwencji doprowadziło to do bezzasadnego utrzymania w mocy przez Poczta Polska postanowienia o oddaleniu zarzutu w sprawie nieistnienia obowiązku uiszczania opłat abonamentowych.

Z powyższego wynika, że w sprawie Skarżącego Poczta Polska powinna była uchylić w całości postanowienie o oddaleniu zgłoszonego zarzutu nieistnienia obowiązku co do opłat abonamentowych. Stąd też, zasadny jest wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o to, aby WSA w Gliwicach, kontrolując zgodność z prawem ww. rozstrzygnięć organów, wyeliminował je z obrotu prawnego stosownie do treści art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) p.p.s.a. w zw. z art. 135 p.p.s.a.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak w *petitum*.

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/